

myndighedernes Haand. Jeg tror, at man ikke kunde lægge det et daarligere Sted end hos Politimyndighederne, for de har vel Forstand paa mange Ting; men er der noget, de ikke kan forudsættes at have Forstand paa, er det Lærlinguddannelsen. Lærlingekommissionerne foreslaas nu sammensat saaledes, at det bliver et fagligt Tilsyn, der udøves, idet de sammensættes halvt af Arbejdere halvt af Arbejdsgivere plus en Formand, som vælges udenfor disses Kreds. Det bliver derfor et, ogsaa i faglig Henseende, betryggende Tilsyn.

Der staar i Lovforslaget, at de skal have Lov til at kræve Oplysninger for at kunne skønne over, hvorvidt en betryggende Lærlinguddannelse finder Sted. Jeg tror, det er meget nødvendigt, ikke alene af Hensyn til Lærlingene og Lærlingenes Forældre — i den Henseende er det afgørende —, ogsaa for Mestrene selv kan det have visse Fordele, at der gives Oplysninger, som kan blive Befolkningen i Byen bekendt. Jeg husker f. Eks. fra min egen Læretid et Snedkerværksted i Byen, som udelukkende arbejdede med Lærlinge, hvoraf det havde en halv Snæs. Det blev fortalt i Byen den Gang, at disse Lærlinge kun lavede en eneste Ting, nemlig Ligkister, og der var en almindelig Modvillie mod at sætte unge Mennesker i Lære hos denne Mester, for selv om Forfærdigelse af Ligkister er et meget nødvendigt Snedkerarbejde, er det dog ikke det Arbejde, der læres mest ved. For øvrigt tror jeg, man gjorde den paagældende Mester Uret, han havde ogsaa andet Arbejde paa sit Værksted end Ligkistearbejde. Men netop deri, at man kan kræve og faa positive Oplysninger, der overfor Befolkningen kan klargøre, hvorledes en Virksomheds Forhold er, ligger der en virkelig Værdi for begge Parter.

Det egentlige Formaal er imidlertid at tilvejebringe et virkeligt Tilsyn med Lærlinguddannelsen. Det nuværende Polititilsyn er i enhver Henseende uheldigt. Det er jo saadan her i Landet, heldigvis, at den jævne Mand meget nødig henvender sig til Politimyndighederne, han ønsker at holde Politiet paa saa lang Afstand som muligt; er der en eller anden Grund til at klage, lader han det ganske simpelt hellere være frem for at gaa til Politiet. Men hvis Lærlingenes Forældre virkelig, hvor der er Grund til Klage, kunde henvende sig til Folk i Lærlingekommissionerne, som de paa Forhaand har Tillid til, som de kender, og i hvis Hænder de kan lægge deres Sag, saa vilde det være ensbetydende med langt bedre og sundere Forhold paa dette Omraade.

Af andre vigtige Bestemmelser i Lovforslaget er der den om Læretidens Nedsættelse. Det foreslaas, at Læretiden højst maa være 4 Aar, men at i visse Tilfælde skal Læretiden i et Fag kunne fastsættes af Socialministeren efter Forhandling med Fagets Arbejdere og Arbejdsgivere. Dette er en overordentlig fornuftig Bestemmelse. Der bestaar i Øjeblikket vidt forskellige Forhold i de forskellige Fag; der er saa at sige ikke to Fag, hvis Forhold stiller sig ens i saa Henseende, og det er derfor umuligt i en Lærlingelov at afgøre Tingene ganske skematisk. Læretiden er efter den gældende Lov højst 5 Aar, hvilket i Praksis vil sige, at den for overordentlig mange Fags Vedkommende løber op til disse 5 Aar. Det er ikke saaledes, som det tidligere er hævdet, at de 5 Aar er en sjælden lang Læretid; af de 6 000 Kontrakter, som er godkendt i forrige Aar, og hvorover der nu foreligger Statistik, gælder for 2 200 en 5-aarig Læretid, 2 500 har en 4-aarig, og Resten har en Læretid af 3, 3½ eller 4½ Aar. En meget betydende Del af Lærlingene her i Landet har altsaa en 5-aarig Læretid.

Denne Mangel paa Bøjelighed i Lovens medfører, tror jeg, at der i en Række Fag er langt længere Læretid, end det er nødvendigt. Men det lader sig jo ikke gøre i en Lov at fastsætte, at i det og det bestemte Fag skal Læretiden være den og den, det vilde komme til at virke alt for stift, og det er derfor særdeles heldigt, at det overlades Socialministeren efter Forhandling med de paagældende Fags Arbejdere og Arbejdsgivere at fastsætte Læretiden. Det er muligt, at der bør fastsættes en forskellig Læretid for de forskellige Brancher indenfor det samme Fag, og dette Forhold vil sikkert ikke kunne løses paa en bedre Maade end den her foreslaaede.

Jeg vil gerne som Begrundelse for Læretidens Nedsættelse nævne to Forhold, det ene Eksempel hentet fra et Fag i Udvikling, det andet fra et hendende Fag; begge Forhold belærer os om, at den nuværende Læretid er uforholdsmæssig og urimelig lang. Jeg tager først et Fag som Metalindustrien, et Fag, der optager op imod Halvdelen af alle de Lærlinge, der er kommet i Lære i de seneste Aar. Metalindustrien spænder, som bekendt, over 4 Hovedbrancher, nemlig Smede- og Maskinarbejdere, Skibsbygningsarbejdere, Formere og Jærn- og Metalslibere, men indenfor disse 4 Hovedbrancher findes der igen en Mængde forskellige Specialiteter, indenfor Smede- og Maskinarbejderbranchen f. Eks. ikke mindre end 46. Den unge Mand, der